

Huvudman

Tierps kommun
medborgarservice@tierp.se

Ärendet

Tillsyn av Örbyhus skola 7-9 i Tierps kommun

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2022 inlett en tillsyn av Örbyhus skola med årskurserna 7-9 i Tierps kommun. Tillsynen avser skolformen grundskola.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Örbyhus skola följer gällande bestämmelser om arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd, arbetet för att skapa studiero, arbetet mot kränkande behandling och ledning av utbildningen.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer den 4 och 5 oktober 2022. Representanter för huvudmannen har också intervjuats. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skolenhetens plan mot kränkande behandling, en lista över elever med extra anpassningar och elever som har åtgärdsprogram, exempel på aktuella åtgärdsprogram och betygskataloger. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med elevhälsan och rektorn framkommer att elever i behov av extra anpassningar bland annat identifieras vid regelbundna betygsanalyser. Extra anpassningar utvärderas kontinuerligt vid arbetslagsmöten, årskurskonferenser och elevkonferenser. Om en extra anpassning inte fungerar prövas en annan extra anpassning. Utredning av behov av särskilt stöd startas för elever som riskerar att inte få betyg i ett eller flera ämnen eller har andra svårigheter. Elevhälsan är involverad i arbetet med att genomföra utredningar.

Vid skolan finns två särskilda undervisningsgrupper, skolans egen grupp och en kommunövergripande undervisningsgrupp.

Av en i september 2022 lämnad redovisning framgår att 97 elever har extra anpassningar och 23 elever åtgärdsprogram.

Av granskade åtgärdsprogram framgår behov av särskilt stöd och hur det tillgodoses, datum för uppföljning, datum för utvärdering samt vem som är ansvarig. Vidare framgår i de granskade åtgärdsprogrammen att vårdnadshavare har varit delaktiga i utredningen och informerats om innehållet, beslutet samt möjligheten till överklagande.

Rättslig reglering

Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygsriterier som minst ska uppfyllas ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet i form av extra anpassningar ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 5 och skollagen [2010:800]).

Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygsriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. Särskilt stöd får ges i stället för den undervisning eleven annars skulle ha deltagit i eller som komplement till denna. Det särskilda stödet ska ges inom den elevgrupp som eleven tillhör om inte annat följer av skollagen eller annan författning (3 kap. 7 och 8 §§ skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till. Rektorn får dock inte överlåta beslutanderätten för vissa i skollagen angivna former av särskilt stöd. Om en utredning av en elevs behov av särskilt stöd visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Tierps kommun brutit mot bestämmelserna inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Arbetet för att skapa studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med elevhälsan och rektorn framkommer att de på skolan använder en gemensam lektionsstruktur och hemklassrum i syfte att skapa lugn i klasserna. Rektorn uppger att i de fall detta inte är tillräckligt, lyfter rektorn ärendet till elevhälsan. I någon klass finns det två extra resurser där syftet är att hjälpa läraren att hålla strukturen, ha koll och stötta vissa elever.

Av intervjuer med lärare och elever framgår att det finns ordningsregler på skolan och att eleverna genom elevrådet har varit delaktiga vid framtagandet av dessa.

I intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn framkommer att skolan inte använt disciplinära åtgärder. Intervjuade lärare uppger att om en elev stör ordningen arbetar de utifrån en metod som bygger på att lyfta positiva beteenden istället för att uppmärksamma negativa beteenden. Lärarna kontaktar föräldrarna om dåliga beteenden fortsätter. Därefter blir det samtal med rektorn och föräldrarna. Rektorn bekräftar detta och säger att det är vanligt att lärarna tar kontakt med föräldrarna genom att ringa hem.

Rättslig reglering

Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero (5 kap. 3 § skollagen).

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler (5 kap. 5 § skollagen).

Personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En sådan åtgärd får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. Enligt de förutsättningar som anges i skollagen får det beslutas om utvisning ur undervisningslokalen, kvarsittning, tillfällig omplacering, tillfällig placering utanför den egna skolenheten, avstängning och omhändertagande av föremål. Även sådana åtgärder får vidtas endast om de står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter (5 kap. 6 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Arbetet mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling 2022/23 innehåller en redogörelse för vilka åtgärder som skolan avser att påbörja eller genomföra under det kommande läsåret. Vidare innehåller planen en redogörelse för hur de planerade åtgärderna för föregående år har genomförts. Rektorn uppger att planen mot kränkande behandling har reviderats tillsammans med lärarna. Eleverna har också varit delaktiga i arbetet.

Eleverna uppger att de pratar om kränkande behandling i klasserna. Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektorn framkommer att de har vidtagit olika åtgärder för att förändra klimatet och tryggheten på skolan. Exempel på det är skolans arbete med beteendestöd och att alla klasser har hemklassrum där de får undervisning i de flesta teoretiska ämnena. Vid trygghetsvandringar har det identifierats vissa platser med behov av fler rastvakter.

Vidare framgår av intervjuer med elevhälsan och rektorn att om en elev utsatts för kränkande behandling, går eleven till en lärare som pratar med den elev som kränkts och att skolan ibland ringer hem till föräldrarna. Om kränkningarna inte upphör genomför lärarna ett medlingssamtal. Kränkande behandling rapporteras i kommunens system, rektorn anmäler sedan detta vidare till huvudmannen.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling (6 kap. 7 § skollagen).

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 8 § skollagen).

Lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Ledningen av utbildningen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Rektorn uppger i intervju att han har beslutat om skolenhetens inre organisation. Den pedagogiska ledningsgruppen leder arbetet med bland annat den gemensamma lektionsmodellen.

Rektorn har gått rektorsprogrammet.

Rättslig reglering

Det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektor ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas (2 kap. 9 § skollagen). Rektor beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter elevernas olika förutsättningar och behov. Rektor fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i skollagen eller andra författningar (2 kap. 10 § skollagen). Som rektor får bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt (2 kap. 11 § skollagen).

Varje huvudman ska se till att rektorerna går en särskild befattningsutbildning eller en utbildning som kan jämföras med denna. Utbildningen ska påbörjas snarast möjligt efter det att rektorn har tillträtt sin anställning och vara genomförd inom fyra år efter tillträdesdagen (2 kap. 12 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av undervisningsråd Joakim Öberg.

Undervisningsråd Anna Kjellberg har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Sara Angeria medverkat.